

HRVATSKI

glasnik

Godina XXII, broj 33

16. kolovoza 2012.

cijena 200 Ft

Foto: Branka Pavić Blažetin

20. kolovoza, Dan državnosti Mađarske, blagdan Svetog Stjepana, praznik novoga kruha

Komentar

Na tragu pobjede u staroj Domovini

Štem na Internetu da Udruga braniteljev, invalidov i udovice Domovinskoga boja Podravke nezadovoljne su obilježavanjem Dana pobjede i domovinske zahvalnosti u Kninu. No, Bože, zašto? Meni jur ljeta dugo ne pade na pamet da prođem 5. augustuša u ta grad koji je svakako simbol Hrvatske slobode. Jednoč sam bila, uprav na Danu državnosti, i razočarano sam konstatala da grad Pobjede ne da se nije oblikao u rublje svetačnosti, nego na zgrada nisam mogla upametzeti nijednu trobojnicu. Onda ni tribi se čuditi da narod umjesto Knina izabere ljeta na ljeta Thompsonovo rodno selo, u kom stoji manje od 250 stanovnikov, ali te dane svi skupa s došljaci iz raznih krajev Hrvatske i inozemstva doživljavaju orijašku slavu, a broj pohodnikov ne zna se točno ni miriti. Zato se simbolično tuču 6. augustuša brojne medije koji će moć bolje smanjiti broj posjetiteljev, međutim ta brojka vik se giblje oko 100 i 160 jezero ljudi, ki u pravom smislu riči svečuju, kako to i triba s hrvatskimi zastavami, nošnjami, folklorom, domoljubnimi jačkami, sa slikami herojev i legendov, braniteljev ki nepravedno su osudjeni u Haagu. Prilikom svoje ferije imala sam sriću posjetiti i jedinstveni kraj Imotski. Na Danu općine Zmijavci sam skupa s vukovarskimi branitelji i u punoj dvorani Kulturnoga doma nazočila na prezentaciji knjige Ante Gotovine i Mladena Markača, ke je priredio novinar i hrvatski branitelj Mladen Pavković. Za njim stoji kih 80–90 knjig, uređivanje dokumentarnih filmov i neprestalan je u širenju istine Domovinskoga boja. On je mnogo pitanj postavio publiku zatim, kad je mjesni načelnik prikdao zastupniku Ante Gotovine, ženi Mladena Markača, Mirjani, povelju ka svidoči da su generalom podilili titulu časnoga mješčana toga naselja, a člani obitelji hrvatskoga branitelja Darija Kordića su pozdravljeni kot časni gosti. Samo za spominjanje, Ante Gotovina osudjen je na 24 ljet zatvora, sedam ljet sidi, dokle Mladen Markač je dostao 18 ljet, a šest ljet se trune u zatvoru, pred kratkim je operiran, ali zdravlje mu ne služi najbolje. Dario Kordić jur petnaest ljet je u zatvoru, a mora još deset ljet „odslužiti“. Imočani su toga dana održali i humanitarni koncert s Colonijom, a dobrovoljne dare su ponudili spomenutim familijam. Ova je gesta ku bi morali slijediti i drugi ki još nisu zabilili borce za hrvatsku slobodu. Po riči Pavkovića, u Kninu na svetačnosti apsolutno nije spomenuto ime peljačev vojno-redarstvene akcije Oluja, pozabljeno je više od 170 palih hrvatskih braniteljev. Ne zna se ime onim ki su dali svoje živote u ovoj operaciji, gdo je pao na primjer prvi, u bitki. Oni branitelji ki su pak živi, u Kninu nisu se mogli dočepati mikrofona i svečanoga govora, učinili su to samo političari. A najveći istraživač srpske istine Savo Štrbac ki voli sanjati o svojoj velikoj Srbiji i o istinskom ter pravednom boju svojega naroda, zagrozio se je svim Hrvatom da im je ovo bilo poslidnje slavlje za zločinačku Oluju. Zaman je nagražanje, vridni Imočani ne pustu svoje heroje, junake, nevine, a najhrabrije u boju za Domovinu, zato ne smimo odstupati od organiziranih skupov hrvatskih braniteljev je replicirao i autor promoviranih knjig. 12. oktobra takovo jedno spravišće se pripravlja u Zagrebu za generale, čije slike strefimo u svakom naselju, koje drži do sebe u Dalmaciji. Na kraju promocije snažna, u črno obličena Mirjana Markač je potpisala knjigu koja govori o vlašćem mužu. U nje oči gorila je tuga, ali kad mi je prikдалa plavo izdanje s portretom generala pukovnika Mladena Markača na naslovnoj stranici, iskreno rečeno, nisu se našle riči za batrenje. Jedan blijed, jedva vidljivi smišak ostavio joj je turbobno lice. Meni je samo Pavkovićeva rečenica tutnjila u glavi: Nimamo se čega sramiti!

-Tiho-

„Glasnikov tjedan“

Uz blagdan Svetoga Stjepana kralja i Dan državnosti Mađarske veže se niz običaja, a jedan od ponajljepših jest blagoslov i rezanje novoga kruha. Na tragu je to vremena u kojima je ubrana pšenica, radošću mljevena, a od novoga se brašna pekao kruh kao simbol blagostanja za nastupajuću godinu koja je pred nama. Pune žitnice davale su sigurnost i u najtežim vremenima, državi blagostanje i mir,

ratnih godina premjestila praznik kruha, koji se zbivao od sredine 19. stoljeća oko Petrova, na 20. kolovoza, na Dan državnosti, dan Svetoga Stjepana kralja.

Lani je veliko zanimanje javnosti izazvala civilna inicijativa potekla iz Pečuha o pečenju Nacionalnoga kruha,

koji se pekao od pšenice pristigle sa svih mađarskih strana i povijesnih prostora samljevene u mohačkome

mlinu. Pokret se proširio na cijelu državu, a Mađari izvan granica Mađarske prihvatili su ga s velikim zanosom. Razmjenjuje se pšenica, melje brašno i spremaju se za pečenje novoga kruha koji će biti ispečen i blagoslovljen svugdje istoga dana na Dan Svetoga Stjepana.

Zajedništvo kruha, ima li snažnijeg zajedništva od toga u nemirnim vremenima. Koliko ljudi danas na zemaljskoj kugli u ovome trenutku gladuju

i sve bi dali za koricu kruha, koji u našem slučaju simbolizira državnost, neprekinutost, nacionalno jedinstvo, zajedništvo, slavlje, vjeru... Pokretači pečuške inicijative ove su godine promijenili i ime inicijative. Dok se prošle godine pekao Nacionalni kruh, ove se godine peče Mađarski kruh, jer je sintagmu Nacionalni kruh još prije zaštitio jedan pekar iz Erdelja. U ponedjeljak, 11. kolovoza, u Pečuhu su pomiješali pšenicu pristiglu sa svih strana i regija povijesne Mađarske, a potom pomiješanu pšenicu samljeli. Iz dobivenoga brašna ispeći se Mađarski kruh na Dan državnosti Mađarske. Ostatak brašna bit će podijeljen u humanitarne svrhe. Kako kazuju mnogi, proces pečenja novoga kruha i njegov blagoslov nedjeljiv je dio mađarskoga identiteta, goste se nudi kriškom kruha, što simbolizira otvorenost, prijateljstvo, a danas i zajedništvo mađarskoga naroda ma gdje on bio.

Branka Pavić Blažetin

„Dok se prošle godine pekao Nacionalni kruh, ove se godine peče Mađarski kruh, jer je sintagmu Nacionalni kruh još prije zaštitio jedan pekar iz Erdelja. U ponedjeljak, 11. kolovoza, u Pečuhu su pomiješali pšenicu pristiglu sa svih strana i regija povijesne Mađarske, a potom pomiješanu pšenicu samljeli. Iz dobivenoga brašna ispeći se Mađarski kruh na Dan državnosti Mađarske.“

kralju donosili slavu i ljubav podanika. Na tragu spomenutoga jest i zahvala na plodovima žetve koju slave bunjevački Hrvati već stoljećima i nazivaju je Dužijancom, slavi se njome bog plodnosti, koji je donio obilnu žetvu, a kako bi kazali bunjevački Hrvati, običaj je „zdravo“ star. Time me i čudi što u poplavi obnove običaja bunjevačkih Hrvata, bunjevački Hrvati iz Mađarske, za razliku od svoje braće u Subotici i okolici, potpuno zanemaruju običaj Dužijance, ili ga možda na neki način povezuju s velikim slavljem mađarske države blagoslovom novoga kruha. Praznik kruha dio je pokreta i obreda, ceremonija koja ima sociološko, društveno i političko uporište temeljeno na žetvi i radovima oko nje. Žetva je bila prilika za taljenje zajednice, zadruga, obitelji, roda, jezika... Nije svugdje bilo žetvenih običaja, niti je oduvijek postojao praznik kruha, koji se pokazuje kao dobar marketinški pothvat oko kojeg se tali nacionalno jedinstvo. Čitam kako je partija, komunistička, poslije-

**ČITAJTE I ŠIRITE
HRVATSKI GLASNIK!**

Aktualno

Stručni skup za odgojitelje, učitelje i nastavnike pripadnika hrvatske nacionalne manjine, iseljenika i Hrvata u BiH

Agencija za odgoj i obrazovanje šestu godinu zaredom organizirala je stručno usavršavanje za poučavatelje pripadnika hrvatske nacionalne manjine, iseljenika i Hrvata u BiH koji diljem svijeta poučavaju hrvatski jezik i kulturu djeci hrvatskih državljana odnosno djeci kojima je hrvatski obiteljski jezik. Na stručnom skupu, koji je održan od 2. do 7. srpnja 2012. godine u Vodicama, sudjelovalo je gotovo stotinu odgojno-obrazovnih radnika iz Australije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Italije, Kanade, Mađarske, Makedonije, Rumunjske, Slovačke, Slovenije, Srbije (Vojvodine) i Švedske.

Na svečanom otvorenju skupa sudionicima se obratila gradonačelnica grada Vodica Branka Juričev Martinčev koja je pozdravila ovaj način usavršavanja učitelja, odnosno njihove stručnosti, u prenošenju znanja o hrvatskom jeziku i kulturi te zahvalila učiteljima na ljubavi koju ulažu u svoj rad da mladi izvan domovine ne bi zaboravili svoje podrijetlo. Ravnatelj Agencije Vinko Filipović posebno je naglasio rad Agencije u organizaciji i provedbi stručnog usavršavanja za učitelje izvan domovine u Hrvatskoj, ali i u zemljama u kojima oni žive – tako su se dosad usavršavali učitelji u Mađarskoj, Švedskoj, Bosni i Hercegovini, a već je planirana i suradnja u ostalim europskim državama. Predavači i voditelji radionica jesu stručnjaci (sveučilišni profesori, savjetnici Agencije, učitelji praktičari) iz područja hrvatskoga jezika, književnosti, povijesti, zemljopisa, vjeronauka, umjetnosti, biologije. Rad je organiziran u obliku predavanja, radionica i terenske nastave uz stručno vodstvo. Voditeljica programa stručnog usavršavanja je pomoćnica ravnatelja Agencije Tihana Radojčić.

Grad Vodice i Šibensko-kninsku županiju predstavila je dr. sc. Anamarija Kurilić s Odjela za povijest Sveučilišta u Zadru. Imagolog dr. sc. Davor Dukić s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održao je vrlo zapaženo predavanje na temu Isto, a tako različito: o problemu predstavljanja vlastite kulture. Teorijski i praktično te vrlo primjenjivo usmenom se hrvatskom književnošću pozabavila dr. sc. Evelina Rudan s istoga fakulteta. Dr. sc. Ante Nazor održao je predavanje i otvorio raspravu na temu Domovinski rat. Na radionicama koje su vodile više savjetnice Agencije sudionici su se bavili i tematizirali glagoljicu, Bibliju, biološku raznolikost Hrvatske te, naravno, hrvatski jezik i samobitnost. Poseban doprinos stručnome skupu bilo je sudjelovanje ravnateljice ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatske Lado Ivane Lušić te naše poznate Ladarice Jadranke Gračanin-Putnik. Terensku nastavu, uz posjet Zadru i Ninu, upotpunio je posjet Osnovnoj školi Bartula Kašića u Zadru te dječjem vrtiću u Vodicama.

Vrijedno je napomenuti da je na skupu učiteljica Vesna Ljubić Sammartino, koja odlazi ove godine u mirovinu, održala radionicu u kojoj je predstavila svoj dugogodišnji rad u učenju i poučavanju hrvatskoga jezika u Moliseu (Italija), a Jagoda Ilić iz Tuzle, inače autorica udžbeničke literature iz hrvatskoga jezika, svoju knjigu priča.

Zanimanje za ovaj skup pokazala su i domaća i strana glasila – učiteljice iz Australije i Mađarske te učitelj iz Vojvodine gostovali su na TV-u Jadran, a događaj je medijski popratila Hrvatska kronika – manjinski program mađarske televizije.

(www.azoo.hr)

Foto: Žanet Vörös

Ravnateljica Dvojezične škole „Mihovil Naković” u Koljnofu

Agica Sarközi treći put počvršćena u svojoj funkciji

Na sjednici Samouprave Koljnofa 21. junija, u četvrtak je Agica Sarközi, dosadašnja ravnateljica mjesne Dvojezične škole za strane zastupnikov jednoglasno, jur po treći put izglasana na peljajućoj funkciji škole. U prethodnom procesu je za nju glasala i Dičja samouprava, Roditeljska zajednica, Učiteljski

zbor i Hrvatska samouprava Koljnofa. – *To je ocjena ovoga petljetošnjega djela škole, mene i učiteljev. Jedan školski ravnatelj nigdar ni sam, djeluje u jednoj ekipi ka mora za njom stajati. Sam človik ne more dalje koraknuti, i tako mislim da jedan peljač i ne mora sve znati, zato ima u svojoj kolektivi pomoćnike. Moje kolegice jako kvalitetno djelaju i ča je još važnije da samostalno. Činjenica je da u ovoj profesiji svi se moramo svenek poboljšati, minjati na bolje i razvijati se, tako u jezičnom kot i u pedagoškom pogledu. Moj moto je učiti se, učiti se, učiti se...* – je odgovorila na naše pitanje jur u trećem mandatu odibrana koljnofska ravnateljica, ka je od 1985. ljeta zaposlena u koljnofskoj školi. Do 2001. je podučavala kot učiteljica, poki-dob je prvu diplomu dostala na sambotelskoj Visokoj školi iz ugarskoga ter ruskoga jezika i književnosti. 2001. ljeta je stekla kvalifikaciju u Budimpešti za voditeljicu ustanove obrazovanja. 2004. ljeta je na izvanrednom studiju završila hrvatski jezik i književnost, a pred kratkim je mogla prikzeti diplomu na istoj struki diplomskoga studija, takaj u Sambotelu, na Zapadnougarskom sveučilišću Sveučilišnoga središća Savaria. Od 2001. stoji na čelu koljnofske škole, kot „nasljednica“ bivšega direktora Franja Pajrića.

Agica Sarközi je priznata ličnost i u stručni krugi, to dokazuju i nje druge brojne funkcije. Ona je od 2005. ljeta peljačica djelatne zajednice školskih ravnateljev u okolici Šoprona, stručna savjetnica u obrazovanju s posebnim osvrtom na narodnosne grupe (2007.), mentorica za razumivanje i oblikovanje tekstov (2009.), a iz toga dotičnoga ljeta je i referentica obrazovanja u Mikroregiji Sopron-Fertőd. U koljnofskom javnom žitku aktivno sudjeluje. Od 2006. je članica Hrvatske samouprave u Koljnofu i Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj. Ljetodan kasnije je stupila med člane Koljnofskoga hrvatskoga društva, a od predlani je članica Čakavske katedre u Šopronu ter Matice hrvatske u Koljnofu.

-Tiho-

POGAN – U organizaciji Seoske, Hrvatske i Njemačke samouprave, i ove se godine od 17. do 21. kolovoza u Poganu organizira niz događanja pod zajedničkim imenom „Tjedan običaja u Poganu 2012”. Raznovrsni programi čekaju sve Poganačane i publiku sa strane. Tako se 19. kolovoza (nedjelja) organizira Hrvatska večer, s početkom u 19 sati. Prije toga u mjesnom domu kulture bit će predstavljeno izdanje o Poganu: „Egy magyar falu évtizedei 1970–2012”. U programu Hrvatske večeri koji se održava na prostoru kod športskog igrališta sudjeluju: salantski KUD Marica, poganski Ženski pjevački zbor Snaše, pečuški KUD Baranja, Orkestar Vizin i Trio Jasen. Na balskoj zabavi svira Orkestar Juice.

ALJMAŠ – Na blagdan Velike Gospe tisuće vjernika hodočasti u to najpoznatije marijansko svetište u Osječko-baranjskoj županiji. Posljednjih godina ono proživljava jedan od svojih najsjajnijih trenutaka u svojoj četiri stoljeća dugoj povijesti. Naime nova crkva Pohodjenja Marijina s kipom Majke Božje, izgrađena na istome mjestu gdje je nekoć stajala stara, još je, slažu se mnogi vjernici, i veličanstvenija od nekadašnje.

KOLJNOF, SLIVNICA – U organizaciji KUD-a Sv. Kuzman i Damjan, pomoću TZ Općine Posedarje te pod pokroviteljstvom Općine Posedarje održana je 8. večer folkloru pod nazivom „Oj, Slivnice, selo na vidiku”. Uz nastup domaćina KUD-a Sv. Kuzman i Damjan koji je izveo muško i žensko pjevanje, šetnju, biranje i stupac, nastupili su KUD „Ivan Goran Kovačić” iz Bibinji, KUD Zvona Zagore iz Mirlović Zagore, KUD Carza iz Poličnika, KUD Sidraga iz Tinja, KUD Komoštre iz Ogorja, izvorna pjevačka skupina Sokolovi iz Ravnih Kotara te gosti iz Mađarske HKUD Koljnof iz Koljnofa. Kako donosi zadarski list, gledateljima se ponajviše dojmila skupina iz Mađarske koja je svojim kolom i poskočicama doista digla na noge sve nazočne.

BAJA – Umjesto najavljenog 10. kolovoza, u okviru niza ljetnih programa prvi susret pod nazivom „Ples naroda” u Baji, održat će se 17. kolovoza. Program se ostvaruje zahvaljujući Edit Dobos (Baja, Marketing Kft.), koja je otpočeta podržala taj poticaj, te se primila velikog dijela organizacije. Niz od četiri susreta na otvorenome priredit će se na Trgu Kálmána Tótha petkom od 19 do 22 sata. Plesni krug „Šugavica” 17. kolovoza organizira južnoslavensku plesačnicu, a 7. rujna KUD „Bunjevačka zlatna grana” priređuje hrvatsku plesačnicu. Međudobno, 31. kolovoza u organizaciji Ferenc Mihálovicsa priređuje se mađarska, a 14. rujna u organizaciji Terézie Szauter njemačka plesačnica.

Hrvatski dan u Fićehazu

U organizaciji Seoske i Hrvatske samouprave, 30. lipnja u Fićehazu je priređen Hrvatski dan. Stigli su gosti iz okolnih hrvatskih sela, iz prijateljskoga mjesta Donjeg Vidovca, pa se družilo na športskim, kulturnim i zabavnim programima.

Ženski zbor iz Fićehaza

Vidovečki načelnik Josip Grivec i dr. Joža Takač

športsku suradnju i s Lovranom. Na Hrvatskom danu ovaj put su bili gosti nogometaši iz Donjeg Vidovca, te njihovo kulturno-umjetničko društvo.

Odigrane su prijateljske utakmice između prijateljskim naselja, natjecanje u kuhanju, a na kulturnom programu okupljeni su mogli uživati u hrvatskoj kulturi. Članice mjesnoga pjevačkog zbora zabavljale su gledateljstvo pomurskim pjesmama, a plesači i tamburaški orkestar iz Donjeg Vidovca međimurski i podravskim plesovima. Gost je večeri bio poznati međimurski pjevač Martin Srpak.

beta

Otkako je zatvorena mjesna hrvatska osnovna škola, nije lako boriti se s asimilacijom u Fićehazu. Otada se hrvatski jezik još više gubi iz svakodnevice, rijetke su i hrvatske priredbe, potražnja za učenjem hrvatskoga jezika vrlo je slaba, jedino još u dječjem vrtiću se odvija hrvatski odgoj, koji djeluje u okviru keresturskog Osnovnog obrazovnog središta. Zahvaljujući hrvatskomu predškolskom odgoju, većina fićehaska djece upisuje se u kerestursku osnovnu školu i tako ostane u dodiru s hrvatskim jezikom. Osjetno je smanjenje aktivnosti i na polju hrvatske kulture. U mjestu još nekoliko starijih žena čuva hrvatske popijevke, sastaju se povremeno kako bi nastupali na raznim priredbama.

Hrvatska samouprava mjesta, na čelu s dr. Jožom Takačem trudi se da očuvanje nacionalne samosvijesti održi i putem suradnje preko granice. Stoga skupa s mjesnom samoupravom gaji dugogodišnju suradnju s Donjim Vidovcem, odnosno lani je otpočela

Druženje mladih Vidovčana i Fićehazaca

Vedešin/Hidegség u kontaktu s ugarskim selom Hidegség u Rumunjskoj

Hrvatska maša na Štangli-festivalu

Rijetka je to prilika kad se dojde u kajkavsko naselje, u Vedešin, u susjedstvu Koljnofa, zavolj hrvatske maše. No, 8. julija, u nedilju, na farskom dvoru okupio se je lipi broj vjernikov i iz okolišnih sel, štoveć i iz dalekih krajev da se skupa pomolu po hrvatski. Po riči rodjenoga Vedešinca Geze Völgija st., u ovom selu je zaglušala zadnja hrvatska prodika 1868. ljeta. Pred tim par ljet kad su došle glasine da bi mogao dostati ov kajkavski otok ugarskoga gospodina, a hrvatstvo će se pogaziti, hrabreno su se digle umočke i vedešinske žene i potirale su došljaka. U to vrime u Vedešini je bila fara, a Umoku je pripala uloga filijale. Za Horthyjevo vrime Vedešinci su dobili ugarskoga dušobrižnika Józsefa Róke ki je blizu trideset ljet službovao na ovom mjestu i dobio posebnu pohvalu od ugarske vlade za uspješno peljanu madjarizaciju. Tijekom ljet je vedešinski prekrasni kajkavski govor postepeno zgubio funkciju razgovornoga jezika, danas, nažalost, samo katkad se čuje hrvatska rič.

Dijakon Richard Vegerbauer, židanski farnik Štefan Dumović i mjesni dušobrižnik dr. Ferenc Reisner

Sliva: Ferenc Völgyi, dr. Mijo Karagić, Štefan Kolosar, Richard Vegerbauer, Geza Völgij st., Đuro Vidmarovič i István Kovács, načelnik Vedešina

Objamljeni od jakih sunčanih dodirov pod vedrim nebom smo poslušali uvodnu mašnu jačku Koljnofskih tamburašev ter ženske klape Golubice, pod naslovom *Krist čekao je na ubrovi*. Štefan Dumović, židanski farnik, se je obrnuo mnoštvu s riči: „Došli smo da se najdemo u ovoj liturgiji u znaku čuvanja naše narodnosti, jezika i svih tradicij ke su nekada živile med nami na ovom tlu.“ U svetoj maši su još sudjelovali duhovnik Vedešina i Hečke dr. Ferenc Reisner ter jurski dijakon, Vedešinac, Richard Vegerbauer. U svojoj prodiki Štefan Dumović, danas jedan od najaktivnijih širiteljev Božje riči u Gradišću, spomenuo se je slavnoga predaka, branitelja i velikana hrvatskoga jezika i svisti Mate Meršića Miloradića ter je naglasio: „Mnogim se moramo zahvaliti na svojem hrvatskom jeziku, a mnogim se moramo zahvaliti i za našu Crikvu i vjeru. Za vjeru ka je grijala onoga seljaka ki je prlje petsto ljet rodnu grudnu ostavio i simo se je doselio u dvisto sel, a mi smo njegovi nasljedniki.“ Zato je glavni prodikač i pozvao sve nazočne na daljnje očuvanje jezika ter vjere. Za svetom mašom svi gosti su mogli kušati vedešinske štangle, ako se već jednoč po dugoljetnom običaju imaju i festival u čast ovoga jila. Ferenc Völgij, predsjednik mjesne Hrvatske samouprave, je rekao da im se je jur zdavna želja spunila s ovom hrvatskom mašom i, kako je Štefan Dumović naglasio, pri maši kako mu je bilo drago dojt, tako jako su se veselili i ovde živeći Hrvati, posebno starija generacija da se je još jednoč molilo i jačilo na materinskom jeziku, u čast Boga Svevišnjega. Od peljača Hrvatov smo doznali još da lani se je vudaj vozio gospodin iz Transilvanije iz ugarskoga sela Hidegség ter je upametzeo seosku tablu

njevoga Vedešina/Hidegséga. Kako se je to moglo zgodati pri ovaki prilika, uspostavljeni su kontakti, a lani u augustu su Vedešinci posjetili malo ugarsko selo u Transilvaniji. – Jako se veselimo da smo prošli tamo, na 1000 km odvud i na većstoljetnu staru granicu Ugarske, jer je jako lipo mjesto, a ljudi ljubaz-

ni. Oni su sad došli najzad k nam, ali samo devetimi, jer imaju tamo svi blago, ne mredu si nek tako stana ostaviti. Veselimo se njevomu dolasku i imamo šikani program za nje jer mi na ovom kraju imamo puno toga za pokazati gostom – su to bile riči Ferenc Völgija ki je na ov dan mogao pozdraviti u svojem selu i hrvatske predstavnike, uz ostalo dr. Miju Karagića, bivšega predsjednika Hrvatske državne samouprave, Štefana Kolosara, predsjednika Hrvatske samouprave Jursko-mošonsko-šopronske županije, ter i zagrebačkoga profesora Đuru Vidmarovića.

-Tiho-

Klapa Golubice je došla iz Koljnofa s jačkom polipšati mašu

MOHAČ, SV. FILIP I JAKOV – Na ovogodišnjoj manifestaciji „Lito folklor u Sv. Filipu i Jakovu“, čije se priredbe odvijaju cijelo ljeto, tijekom srpnja i kolovoza, uz niz KUD-ova iz cijele Hrvatske, predstaviti će se 16. kolovoza i KUD Mohačke Čitaonice. Organizator je druženja KUD „Sv. Roko“ iz Sv. Filipa i Jakova koji je lani boravio u Mohaču i bio gost Čitaonice mohačkih Šokaca. Na blagdan Sv. Roka, nebeskog zaštitnika, na čiji se blagdan 16. kolovoza slavi i Dan općine, na Rokovu iznad Sv. Filipa i Jakova, održava se sveta misa koju tradicionalno pohodi mnoštvo vjernika. Nakon mise i ophoda uokolo crkvice Sv. Roka i ostataka kaštela zvanog Dvorine, održava se kulturno-umjetnički program pod nazivom „Do budućnosti tragovima vlastite prošlosti“. Tu osim KUD-ova nastupaju i dalmatinske klope. Inače „Lito folklor u Sv. Filipu i Jakovu“ u srpnju svečano je otvorio podmladak KUD-a Sv. Roko, nakon čega je nastupio KUD „Taban“ iz Békéscsabe. Dana 16. kolovoza nastupa KUD „Ivan Kapistran-Adamović“ iz Čepina i KUD „Mohačke čitaonice“. Sutradan je program filipjanskih Ljetnih maškara gdje će također nastupiti šokački Hrvati iz Mohača predstavljajući mohački ophod bušara.

MOHAČ – U organizaciji Gradske samouprave, od 17. do 20. kolovoza u Mohaču se priređuje XVI. mohački međunarodni folklorni festival, koji će se upriličiti na otvorenoj pozornici Umjetničke škole „Schneider“ u Vörösmartyevoj 3–5. Program se otvara 17. kolovoza u 20 sati kada se predstavljaju KUD „Zora“ iz Mohača, KUD „Xorokrama“ s Cipra i KUD „Družba“ iz Slovačke. Drugog dana, 18. kolovoza, predstavljaju se KUD „Mohač“, KUD „Pallierterke“ iz Belgije, KUD „Pipacsok“ iz Rumunjske i KUD „Branimir 888“ iz Dalmacije odnosno Hrvatske. Trećega dana, 19. kolovoza, predstavljaju se Folk radionica iz Šatorišća (Sátorhely), KUD „Shabab Elmarvva“ iz Egipta i KUD „Kole Nedelkovski“ iz Makedonije. Sva tri dana, u okviru Festivalnog kluba, od 22 sata u dvorištu i velikoj dvorani Umjetničke škole „Schneider“ priređuje se međunarodna plesačnica.

Nakon okupljanja između 18.30 i 18.45 sati na Bensheimovu trgu i Trgu Svetog Trojstva. Od 20 sati slijedi svečani kulturni program svih sudionika na otvorenome; bude li nevremena, u velikoj dvorani Kina „Kossuth“.

UDVAR – Tradicionalni Dan sela, u organizaciji tamošnje Seoske samouprave, na čelu s načelnikom Arturom Ždralom, priređuje se 18. kolovoza. Na večernjoj zabavi svira Orkestar Juice.

Intervju

„Sjajni su. To su sjajna djeca, dobro odgojena, poslušna, kulturna, vjerno i vješto rade. Mislim kako znanje stečeno u Hrvatskoj školi folkloru mogu uspješno primijeniti kada se vrate kućama u svoje sredine i folklorna društva.“

Razgovor vodila: Branka Pavić Blažetin

Andrija Ivančan
i Mišo Šarošac u Pečuhu

Andrija Ivančan, diplomirani etnolog i polonist, voditelj je Hrvatske škole folkloru pri Hrvatskoj matici iseljenika koju organizira Matičin Odjel za kulturu i njegova voditeljica Srebrenka Šeravić. Nedavno smo A. Ivančana zatekli u Pečuhu na proslavi 45. obljetnice postojanja KUD-a Baranja i na pečuškome Hrvatskom danu pri nastupu KUD-a Tanac te iskoristili priliku za razgovor s ovim vrsnim plesnim stručnjakom i poznavateljem hrvatskoga tradicijskog blaga, pjesme i plesova Hrvata u Mađarskoj. A. Ivančan folklorom se počinje baviti 1983. g. kada postaje članom Zagrebačkoga folklornog ansambla «Dr. Ivan Ivančan» (prije FA «Joža Vlahović»), čiji je umjetnički voditelj od 1989. g. do danas. Nositelj je niza priznanja iz područja folklorne koreografije, autor je većeg broja glazbeno-scenskih djela, kreira i na scenu postavlja hrvatske pjesme i plesove za američki folklorni ansambl Duquesne University Tamburitzans iz Pittsburgha. Autor je i koreografije naslova Kaži mi, kaži, od čega su gajde – pjesme i plesovi iz okolice Pečuha (Mađarska). Glazbena obrada: Z. Jakunić.

Andrija Ivančan već dugi niz godina vodi školu folkloru Hrvatske matice iseljenika. Na školama folkloru ima podosta mladih Hrvata iz Mađarske, plesača i svirača. Kakva su Vaša iskustva s njima?

Sjajni su. To su sjajna djeca, dobro odgojena, poslušna, kulturna, vjerno i vješto rade. Mislim kako znanje stečeno u Hrvatskoj školi folkloru mogu uspješno primijeniti kada se vrate kućama u svoje sredine i folklorna društva. Na školi folkloru sudjeluju u radu tamburaških radionica, radionica tradicijskih glazbala, plesnih radionica, u onome što ih zanima i za što se prijave. I ove godine očekujemo devet mladih Hrvata iz Mađarske na ovogodišnjem ljetnom semestru škole folkloru koji će biti održan u Biogradu na Moru od 16. do 24. kolovoza. Podučavat će se plesovi, nošnje, pjesme i glazbala hrvatskoga DINAR-SKOGA područja. Uz praktična plesna predavanja održat će se i predavanja o narodnim nošnjama, pjesmama i tradicijskim glazbalima dinarskoga područja, te predavanja o kinetografiji (plesnom pismu), osnovama dječjega folkloru, scenskoj primjeni folkloru, metodama rada sa seoskim folklornim skupinama i reproduktivnim ansamblima.

Recite, ako polaznik sudjeluje školi folkloru je li svrsishodno da joj sudjeluje više puta ili je dovoljno da tek jednu godinu bude polaznik škole?

Svakako je dobro da ide više puta. Hrvatska škola folkloru zamišljena je kao ciklus od četiri godine i kako je hrvatska etnokorološki podijeljena u četiri plesne sezone, plesna područja, kulturna rala, kako god hoćete, panonski-dinarski-alpski-jadranski, onda da bi se prošla cijela škola folkloru, treba se proći kompletan ciklus. Međutim i nakon što se prođe cijeli ciklus, imamo puno polaznika koji se ponovno vraćaju. Znate, naši su predavači uvijek najveći stručnjaci koje Hrvatska ima u tim područjima i oni uvijek donesu nešto novo, neke rezultate novih terenskih istraživanja, tako da se uvijek ima puno toga za naučiti.

Vi ste dobar poznavatelj onoga što Hrvati u Mađarskoj čine na polju folkloru?

Dugo godina sam ovdje prisutan, na ovom području, a i moj otac dugo je ovamo dolazio i mi smo nekoliko puta s ansamblom ovdje nastupali. KUD Baranja je bio gost Zagrebačkoga folklornog ansambla «Dr. Ivan Ivančan», mi smo bili njihovi gosti u Pečuhu, dok razgovaramo, gledam program KUD-a Tanac. Jako su dobri. Imao sam priliku i imam, dobro upoznati što se ovdje događa. Mislim kako se dobro i kvalitetno radi. Naravno, uvijek treba težiti većem omasovljenju,

ali u načelu nisam vidio stvari za koje bih mogao reći kako to nije dobro. Vidim kako se pokušava malo eksperimentirati, s elementima modernog plesa, i tako dalje... Iako sam pristaša konzervativnijeg pristupa obradi folkloru, nisam baš pobornik tih modernih stvari, više sam za to da se ovako striktno čuva tradicija, ali uglavnom kazujem kako devedeset posto viđenoga u ova dva dana u Pečuhu, koreografija KUD-a Baranja i KUD-a Tanac, na vrlo je visokom nivou.

Je li nešto iz folklorno-kulturne baštine Hrvata u Mađarskoj ugrađujete i u tematiku Hrvatske škole folkloru?

Naravno. Radimo. Profesor Mišo Šarošac već godinama predaje na Hrvatskoj školi folkloru pri Hrvatskoj matici iseljenika. Obraduje folklorno blago Hrvata iz okolice Pečuha, bošnjačkih Hrvata, potom podravskih Hrvata, a nadam se kako će obraditi i sve ostale osobitosti hrvatskog folkloru u Mađarskoj, pa ćemo dobiti kompletan korpus Hrvata u Mađarskoj. Uvijek je problem vremena. Vi imate program koji je 12 sati posvećen Hrvatima u Mađarskoj i, naravno, tih 12 sati koliko se stigne, stigne. Sad bilo bi, naravno, mnogo bolje ako bi moglo biti više, ali to je povezano i s financijama.

Čujem da ste dva dana među nama. Jučer ste bili na jednoj plesnoj večeri, kada je «Baranja» slavila 45 godina. Kakav je bio program?

Pa dobro, ja sam bio i na prošloj proslavi, mislim da je onda bila 40. obljetnica, lijepo mi je doći vidjeti. Kompariram malo programe, baš je bilo jučer rečeno da su samo dvije koreografije s prošle proslave bile sinoć prikazane. Najviše što volim gledati na tim proslavama kad nastupaju stariji, to moram priznati, još ovi mladi mnogo imaju učiti od njih. To je sve puno stila, puno duše, srca itd. To je onako autentično, iskonski, iskreno, vidi se da oni neizmjenjerno uživaju i, zapravo, to je uvijek vrhunac nastupa tih starih članova nekadašnjih baranjaša. Tako je bilo i ovaj put, jedino sam imao malu zamjerku, to sam rekao sinoć, da nije bilo na programu jučer plesova bošnjačkih Hrvata, baš iz okolice Pečuha. Mislim ansambl iz Pečuha mora u programu imati uvijek, pogotovo na godišnjicu mora imati plesove tu iz okolice, po čemu bi mogao biti prepoznatljiv.

Razgovaramo, gledamo KUD Tanac. Što kažete za njih?

Jako su dobri. Uvježbani, solidne kore-

ografije, ja to gledam malo i koreografski, i tako dalje, sve to skupa, jako su dobro uvježbani, vidim i mladih ima dosta, uredni su, mislim ne mogu, ne reći da je to na jednom vrlo, vrlo visokom, vrlo pristojnom nivou.

Dakle mislite da ima još što naš folklor pokazati i u matičnoj domovini?

Apsolutno, apsolutno. Baš moj ansambl 16. prosinca u koncertnoj dvorani Lisinski izvodi tematski program posvećen Hrvatima izvan domovine, koji su autohtoni u svojim sredinama. Pa tako i dio programa bit će posvećen Hrvatima iz Mađarske, svakako, i iz Vojvodine, Bosne, Bosanske Posavine, Boke kotorske, Rumunjske, Moravske, pa molizanskim Hrvatima. Dakle to će prvi put biti takav cjelovit program. Time mi kao ansambl dajemo doprinos tome da se očuva tradicija autohtonih Hrvata izvan domovine.

I Vi osobno radite na nekoj koreografiji?

Da, radio sam plesove bunjevačkih Hrvata, radio sam Šokce iz Vojvodine, radio sam Hrvate iz Boke kotorske i radio sam prema materijalima iz ovih sela i Hrvate iz okolice Pečuha.

Tko Vam pomaže?

Moj prijatelj Mišo Šarošac. Oni to i predaju na školi folkloru, prema tome upoznao sam se s tim materijalom.

Što kažu naši poznavatelji folkloru, ima li još onoga što se može istražiti?

Uvijek ima. Čovjek bi mislio da nema, ali uvijek ima. Interesantno, nakon 20–25 godina što odete u ista sela, već ste sve istražili, odete u ista sela, opet nađete nešto novo. To je fascinantno, to je činjenica. Uvijek nešto promakne, uvijek nešto novo morate iskopati. To je zadatak naših etnologa, da kopamo, da tražimo.

Kakav je odnos mladih ljudi prema folkloru? Koliko se promijenilo recimo zadnjih 20 godina? Je li danas teže naći plesače nego prije dvadesetak godina?

Jest, teže, zato što medijski to nije bavljene tradicijskom kulturom, nije toliko praćeno kao što je praćeno nekada. Naravno, mladi odlaze tamo što mogu vidjeti u medijima, to je potpuno jasno. Sad u Hrvatskoj pjevaju zvijske, plešu društvene plesove, sad je čista pomama za društvenim plesovima i tako. Kada bi zvijezde plesale narodne plesove, e, onda bi se stvar vrlo brzo promijenila. Sezonu-dvije i odmah i onda bi bilo sve krcato plesačima.

PETROVO SELO, KARTEŽ – Na predvečer Velike Gospe su Petroviščani uvečer pišaćili u susjedno selo na svetu mašu u 20 uri i večernju prošeciju sa svićami. 15. augustuša, u srijedu, po staroj navadi se je isto tako ganula hodočasna grupa, od mjesne kapele, na kartešku bučuru. U karteškoj crikvi u 8.30 uri se je služila maša na hrvatskom, u deset uri na nimškom, a u 11.30 uri na ugarskom jeziku. Negda je Kartež bio poznato hodočasno mjesto u okolici živećih Hrvatov, tako i Petroviščanov, Nardancev, Četarcev i Šičanov.

KISEG – Samouprava Željezne županije, Društvo za Marijanski put i Fara Jezuševoga srca Vas srdačno poziva na blagoslavljavanje novih dijelov Sridnje-europskoga Marijanskoga puta, u okviru svete maše 18. augustuša, u subotu, početo od 18 uri. Mašu za hodočasnike služi sambotelski biskup dr. András Veres, a od 19 uri je blagoslavljavanje novih informativnih tablic ter puta. U 19.30 i na kiseškom Glavnom trgu se posvećuju informativne table, svećani govor će održati i Šandor Petković, predsjednik mjesne Hrvatske samouprave i ujedno dugoljetni organizator celjanskih hodočasnih grup.

GRADIŠĆE – Po informaciji Šandora Petkovića, ljetos već od sto hodočasnika će se ganuti samo od Kisega na tradicionalni hodočasni put Gradišćanskih Hrvatov u Celje. 22. augustuša, u srijedu ujutro u šesti se najdu pri kiseškoj granici hodočasnici iz južnoga ter sridnjega Gradišća da bi pod peljanjem židanskoga farnika Štefana Dumovića čez tri dane piše napravili put od 160 km, do Marijanskoga svetišća u Štajerskoj. Paralelno će se na ov put otpravit i jedna grupa iz Koljnofa ter Bizonje, a iz različitih naših sel će dojt i autobusi naši vjerniki na celjansku subotnju veliku mašu i prošeciju. Ovoljetno shodišće i zato je važno za nas Gradišćanske Hrvate iz Ugarske, pokidob u nedilju u okviru velike biskupske maše će od Stinjakov kip Putujuće Celjanske Marije prikzeti vjerniki Koljnofa. Majka Božja jedno ljeto će gostovati u sridnjem Gradišću, u Ugarskoj.

HARKANJ – U okviru tradicionalnog Festivala podno Tenkesa, već se godinama u suradnji s tamošnjom Hrvatskom samoupravom u Harkanju na otvorenoj pozornici kod tamošnjeg kupališta priređuje Hrvatsko popodne. Tako je bilo i ove godine, 27. srpnja. U sklopu programa na otvorenome nastupio je Pjevački zbor harkanjskih Hrvata, salantski KUD „Marica“, a na večernjoj zabavi svirala je martinačka „Podravka“.

ŠIKLOŠ – U tamošnjem kupalištu Thermal Spa, 28. srpnja održan je drugu godinu zaredom Hrvatski dan. U programu Dana nastupili su kašadska folklorna skupina, salantski KUD „Marica“, Pjevački zbor harkanjskih Hrvata, martinački Ženski pjevački zbor „Korjeni“, a na plesačnici je svirala martinačka „Podravka“.

BOJEVO – Dana 25. kolovoza otvoren je privremeni granični prijelaz između Mađarske i Hrvatske na rijeci Dravi Bojevo–Ferdinandovac, kod točke Bojevo–Brodić. Prijelaz se otvara u 9 sati, te će skela prometovati cijeli dan do 20 sati. Otvaranje graničnog prijelaza potakle su hrvatske samouprave u Bojevu, Izvaru i Rasinji. Predviđen je i prigodan program koji će biti održan u Izvaru. U 14 sati je misa kojoj slijedi folklorno-kulturni program s nizom sudionika.

„Kak se živelo negda” – Izložba o prošlosti sela Serdahela

U organizaciji Serdahelskoga kulturnog i športskog društva i Hrvatske samouprave „Stipan Blažetin”, 3. kolovoza u predvorju serdahelske osnovne škole otvorena je izložba fotografija i dokumenata o prošlosti sela Serdahela od 30-ih do 60-ih godina XX. stoljeća. Izloženi su dokumenti dobrim dijelom iz zbirke predsjednika kulturnog društva Arpada Kolmana, a fotografije i manji dio dokumenata postignuće su sakupljačkog rada Hrvatske samouprave te pedagoga osnovne škole i mladeži iz mjesta.

Dio izložbe

Izložba „Kak se živelo negda” zapravo je rezultat lanjskoga sakupljačkog rada Međunarodnoga hrvatskog tabora mladeži SETA, koji su skupa organizirali serdahelska hrvatska samouprava i kulturno društvo. Jedan od zadataka sudionika Tabora bilo je sakupljanje starih dokumenata, fotografija, a i duhovnoga blaga po Serdahelu. Družine, odnosno tzv. male narodnosne samouprave s pomoću pedagoga i članova Hrvatske samouprave odlazile su u selo s diktafonima i snimale pjesme, priče o nekadašnjem življenju. Upisali su u registar još postojeće materijalno blago po kućama od kojih bi se još mogla urediti i zavičajna kuća. Od sakupljenog materijala mali dio je povećan, od čega su organizatori uredili izložbu. Postavljeni materijali predstavljaju mjesto, život ljudi od 30–40-ih do 60-ih godina XX. stoljeća po raznim tematicama. Na požutjelim, izbljedjelim fotografijama znatiželjnici su mogli promatrati blatne ulice naselja, svakodnevni život prije i poslije rata, među školskim klupama, stare dječje igračke, vojnike koji su odlazili na frontu, kako su Serdahelci odlazili raditi u glavni grad, u Pečuh da zarade i poboljšaju svoj život. U posebnom su se dijelu izložbe posjetitelji mogli upoznati sa Sarom Fedak, glumicom, čiji je nekadašnji ljetnikovac postao jedan od znamenitosti mjesta.

Na svečanom otvorenju izložbe Stjepan Turul, predsjednik HS „Stipan Blažetin”, zahvalio je pedagogima i svima koji su pomogli u sakupljačkom radu i na taj način pridonijeli očuvanju kajkavskoga narječja i kulture, duhovnoga blaga i materijalnih vrijednosti mjesta, odnosno pomurskoga kraja, te ih molio da i ubuduće pomažu sakupljački rad. Lili Korčmaroš, učenica sedmog razreda, pročitala je

Gđa Markek govori o nekadašnjim vremenima

nekoliko sakupljenih domaćih priča, a Stjepan Turul mlađi klarinetom odsvirao nekoliko hrvatskih napjeva. Arpad Kolman, predsjednik kulturnog društva, sakupljač starih vrijednih dokumenata čak i iz 18. stoljeća, govorio je o svome sakupljačkom radu, o nekadašnjim trgovcima koji su živjeli u mjestu, kako je uspio nabaviti razglednice iz tridesetih godina prošloga stoljeća i druge vrijedne stvari, dokumente o prošlosti sela Serdahela. Izložbu su posjetili mnogi mještani, i bivši mještani koji su podrijetlom iz Serdahela, ali ih je životni put odveo daleko u velike gradove.

Gđa Markek pronašla je sebe na više fotografija i prisjećala se šezdesetih godina kada je radila u Sasadu, tada je imala tek osamnaest godina, a dijete joj je odgajala baka:

– *Fnogi smo delali u Pešti, Pečuhu, pun cug nas je bilo da smo putovali, a mesec dni nismo ni domaj išli. Da sam došla dimo, čer me neje prepoznala, nije štela k meni iti. Jako*

Arpad Kolman govori o sakupljačkom radu

nam je bilo teško, služili smo 570 forinti na mesec, na vuru smo dobili 5 forinti i 70 filera. Celi den smo delale. Tam sam bila štiri lete, bilo nam je teško, sam kaj smo se fnogo smejale, popevale. Lepo je gledati te kipe da smo bile mlade – reče gđa Markek.

Jožo Takač je još 1949. otišao iz Serdahela raditi u Dunaujvaroš, jer mu je otac umro i morao je zarađivati kako bi othranio šestero braće i sestara. On se točno sjeća gdje je u Serdahelu bila Trgovina Sternberger, nekadašnji općinski dom i „kak se negda živelo”. Mnoge su fotografije izmamile suze u očima posjetitelja, katkad zbog minule mladosti, katkad zbog znanaca, prijatelja koji već nisu među njima, ali im je naprosto lijepo bilo prisjećati se.

beta

Trenutak za pjesmu

Jolanka Tišler

I prez nas

I prez nas ga bode
Smeha na licu
I prez nas ga bode
Neba v joku
Trave se bodu i prez nas
Naklanjale vetru
Sonce bode i prez nas
Zašlo
Gore bodu i prez nas
Nebo dostigle
I prez nas bode kamen plakal
Pod kotačom
Protuletije bode
I prez nas došlo

*Erčinski Hrvati u Vlašićima***KUD „Zorica” i pjevački zbor „Jorgovani”**

svećenika pjevački zbor „Jorgovani” odazvao se pozivu te ponovno sudjelovao na mjesnoj svečanosti zvanj Karmenica, na svetoj misi i u ophodu, gdje je između postaja dobio priliku i za pjevanje crkvenih pjesama Hrvata u Mađarskoj.

Zadivljeni njihovom nošnjom, ove je godine već i više mještana odjenulo staru narodnu nošnju. Karmelska Gospa i danas povezuje srca i ruke jednojezičnih osoba.

Proveli smo lijepe dane.

Anita Golić

Erčinski se Hrvati već tri godine koriste uslugama Pansiona „Zavičaj”, Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta u Vlašićima, i nastupaju na kulturnim priredbama, na radost domaćih i stranih gostiju. Ove godine, od 14. do 18. srpnja, KUD „Zorica” sudjelovao je na zajedničkoj turneji s KUD-om „Ružmarin” iz Čobanca. U Povoljani, Vlašićima i Pagu „Zoričini” su članovi požnjeli velik uspjeh s dalmatinskim plesovima i igrama, rackohrvatski pjevački zbor „Jorgovani” s hrvatskim (dalmatinskim) i mađarskim pjesmama, a „Ružmarin” s bogatim bunjevačkohrvatskim koreografijama. Na molbu ljubaznih zadarskih

Paško kulturno ljeto

alke koja se održavala stoljećima. Drugi projekt „Život u gradu Pagu na početku 20. stoljeća” prikazuje kako se živjelo, radilo i zabavljalo na paškoj ulici prije stotinjak godina.

Stipan Balatinac

Sudionici prvoga Državnog tabora hrvatskoga jezika i kulture 29. lipnja posjetili su grad Pag, razgledavali kulturne i povijesne znamenitosti, te nazočili svečanom otvorenju „Paškoga kulturnog ljeta 2012”.

Po dolasku u grad, ispratili su paške mažoretkinje i tamošnju Gradsku glazbu koji su obilazili gradske trgovice i ulice te glazbom i plesom uveli u svečanost otvorenja. Priredbu je na središnjemu gradskom trgu, Trgu Petra Krešimira IV, otvorio načelnik grada Paga Ante Fabijanić. Nakon toga, u velikoj dvorani Kneževa dvora priređeno je svečano otvorenje izložbe „Pag – srednjovjekovni grad”, fotografija o muškoj i ženskoj odjeći. U atriju Kneževa dvora na otvorenom održan je koncert sopranistice Marijane Radić i pijanista Filipa Faka.

Paško kulturno ljeto organizira paški Centar za kulturu i informacije, a pokrovitelj je Grad Pag. Posrijedi je kulturna manifestacija s tradicijom od nekoliko desetljeća. Tijekom ljeta organizira se niz kazališnih predstava, izložaba, koncerata i radionica. Svakako valja spomenuti projekt „Pag – srednjovjekovni grad” čiji je cilj obnova paške

Bogatstvo...

Foto: Ákos Kollár

Andelka Stazić iz Udvara

XVII. bajska fišijada

Predstavljanje prijateljskoga grada Labina, posebnoga gosta ovogodišnje Fišijade

Već po običaju, druga srpanjska subota obilježena je događajima Bajske fišijade. Naime, u organizaciji Gradske samouprave, od 12. do 15. srpnja u Baji je održana već tradicionalna Bajska fišijada, sedamnaesta kulturno-gastronomska manifestacija zaredom, koja je i ove godine uz brojne popratne sadržaje okupila više desetaka tisuća posjetitelja, domaćina i njihovih gostiju. Nakon prošle godine i grada Mohača, ove je godine poseban gost bio prijateljski grad Labin iz Hrvatske, a došli su i gosti iz Biograda na Moru. Susret je protekao obilježavanjem 10. godišnjice prijateljstva, koja je 2005. godine uobličena i okvirnim ugovorom o suradnji, a tom je prigodom u više dana ugošćeno stotinjak sudionika iz Labina na različitim događajima.

Stalni sudionici iz Kukinja – društvo Đure Taradije i Ive Grišnika

Veselo društvo iz Valpova u Hrvatskoj ulici

Prvo je 12. srpnja, u suradnji prijateljskih gradova, u županijskom Domu narodnosti u Baji otvorena izložba fotografija pod naslovom Žika Tasić i rudarenje na Labinštini.

Nadaleko poznata bajska riblja čorba ponovno se kuhala u domalo 1500 kotlića. Mnogi su kuhali u svojim domovima, a nakon toga sa svojim gostima došli se zabavljati na

središnji gradski trg i na Petőfiev otok gdje su održani brojni kulturno-zabavni sadržaji, folklorni programi i koncerti na otvorenome. Jer priča je to o druženju, gostoprimstvu i zabavi, uz kotlić i, naravno, dobru kapljicu vina, koja se dugo pamti i prepričava.

Tom su prigodom gosti iz Labina u dvorištu Gradske kuće nazočili svečanom prijemu koji je za uzvanike priredio bajski gradonačelnik Róbert Zsigó. On se okupljenima obratio prigodnim riječima, a labinski gradonačelnik Tulio Demetlika izrazio je zahvalnost u ime počasnoga gosta ovogodišnje Fišijade. Među uzvanicima, prijemu i Fišijadi nazočili su veleposlanik Republike Hrvatske Ivan Bandić, predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp, voditelj Ureda HDS-a Jozo Solga, i drugi.

Susretište Hrvata, domaćina i gostiju upriličeno je u Hrvatskoj ulici gdje su na štandovima svoje proizvode predstavili labinski obrtnici i ugostitelji. Dok se kuhala prepoznatljiva bajska riblja čorba, Bajcima i njihovim gostima nudili su Vina Barać, maslinovo ulje Negri, pršute Bani, lavande Faraguna, i keramiku Merania. Uz obrtnike svoj štand imali su Turistička zajednica Labina i Rapca te Centar za inkluziju i podršku zajednici, platnenim ekovrećicama, te Galerija Alvona s

Labinjani na Bajskoj fišijadi

Veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Ivo Bandić u društvu labinskoga gradonačelnika Tulia Demetlike ispred labinskih štandova

predstavljanjem labinskih umjetnika. Učenici srednje škole Mate Blažina predstavili su se kuharskim umijećem, pripremajući „istarski brodet“, specijalitet istarske kuhinje od morskih riba s rajčicom i primorskim začinima, poslužujući ga s palentom. Predstavljanje na štandovima popraćeno je i kulturnim programom u kojem su sudjelovali učenici Osnovne škole «Ivo Lolo Ribar» s istarskim sopelama, na mijehu, a učenici osnovne glazbene škole na harmonici i klarinetu. U Hrvatskoj ulici svirao je Boom band, a na Petőfievu otoku rock skupina Storm. Uz njih Fišijadi su nazočili i članovi Udruge mladih Alfa Albona i Savjeta mladih grada Labina te članovi Odbora za međunarodnu suradnju. Upriličen je i susret s bajskom mladeži, turističkim djelatnicima, obrtnicima i gospodarstvenicima. Predstavljanje grada Labina u Baji ostvareno je u okviru zajedničkog EU projekta prijateljskih gradova Labina i Baje „Twinning towns – Labin and Baja” u okviru programa „Europa za građane”. Aktivnost 1. Aktivni građani

Učenica Osnovne škole „Ivo Lolo Ribar” svirala je na „mehu”

za Europu, Mjera 1.1. Sastanci građana zbrajanih gradova, koji je Europska Unija financirala s 15 tisuća eura. Gosti iz Biograda na Moru nudili su pržene girice.

Navečer je u Hrvatskoj ulici organizirana i hrvatska plesačnica, a brojne okupljene tijekom večeri zabavljao je domaći orkestar „Čabar” iz Baje. Druženje prijateljskih društava Hrvata iz Baje i okolnih naselja te Hrvata iz drugih krajeva Mađarske i Hrvatske potrajalo je do sitnih sati. I ove smo godine sreli stalne povratnike, ali i nove goste.

Naišli smo na goste iz Kukinja, Donjeg Miholjca, Valpova, Velike i drugih naselja.

Bila je to uistinu prava pučka veselica koja nas je opet razgalila uz bajsku ribu, dobru kapljicu vina, pjesmu i ples, uz njegovanje već postojećih i stvaranje novih prijateljstava.

Tekst i slika: S. B.

Garci na Bajskoj fišijadi

Garci na Bajskoj fišijadi

Garska Hrvatska samouprava pogostila je izaslanstvo Općine Draž iz Republike Hrvatske, na čelu s načelnikom Općine Stipanom Šašlinom i predsjednikom mjesnog odbora u Topolju Adamom Veselim.

Snimka i tekst:
Martin Kubatov

Hrvati svečevali u Sambotelu

Dan hrvatskoga ponosa na gradskom Glavnom trgu

Gosti iz Podsuseda s predsjednikom sambotelske Hrvatske samouprave Laslom Škrapićem

Mišo Hepp, predsjednik HDS-a, sa sambotelskim načelnikom dr. Tivadarom Puskásom

Kako svako ljeto, tako i sad, po četvrti put je pozvalo Društvo sambotelskih Hrvata u suorganizaciji s Hrvatskom samoupravom grada Sambotela sve svoje člane, kotrige, Hrvate iz okolišnih sel i sve simpatizere, prijatelje i poznanike na gradski Hrvatski dan. 7. julija, u subotu, za svetom mašom se je do Glavnoga trga marširalo uz tamburašku glazbu pod ugarskom ter hrvatskom zastavom. Pod velikim šatorom sunčani prsti su još jače objamili 200–300 ljudi ke je najprlje predsjednik Društva Franci Jurašić pozdravio, i u svojem govoru je pohvalio dobru suradnju s gradom Sambotelom. Njega je u riči i pozdravljenju slijedio Laslo Škrapić, predsjednik Hrvatske samouprave u Sambotelu, ki je istaknuo da prik jezika i kulture je obogaćen i sam grad Sambotel ter

HKD Čakavci iz Hrvatskoga Židana

ovde živeći većinski narod, ki je svenek s velikom simpatijom i znatiželjnošću pratio svaki hrvatski program. Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske

državne samouprave, je kvalificirao sudjelovanje grada i ovde živećih Hrvata uзорom i dobrom peldom ku bi mogli sprohoditi i drugi varoši. Burnim aplauzom mu je okružena najava da su započeti razgovori s gradskim peljačtvom da se oblikuje hrvatski obrazo-

vni centar i u ovom gradu, koji raspolaže s uvjeti. U Sambotelu od čuvarnice do diplomskoga studija ima jur mogućnosti za odgoj i učenje materinskoga jezika, jedino sridnji stupanj naobrazbe fali, ako ne zamemo u obzir mogućnost mature na hrvatskom jeziku u Gimnaziji „Dorottya Kanizsai”. Gradski načelnik dr. Tivadar Puskás za početnim pozdravom na hrvatskom jeziku je naglasio da je Ugarska jako bogata zemlja zavolj večjezičnosti i multikulturalnosti. Spomenuo je naše skupne junake tijekom povijesti, Frankopane i

Zrinske i izrazio je veliko zadovoljstvo ter zaufanje da se čim prlje realiziraju hrvatske sanje u svezi s obrazovnim centrom. Ovom prilikom je gostovala jedna veća delegacija iz Podsuseda-Zagreba. S ovimi Hrvati jur šesnaest ljet dura prijateljstvo sambotelskih Hrvata. Narod smo mužike i guslanja, jačenja i tancanja, to su temeljito dokazale nastupajuće grupe kulturno-zabavnoga programa: jačkarni zbor Djurdjica iz Sambotela, Hrvatsko kulturno društvo Čakavci i njevi tamburaši iz Hrvatskoga Židana, Hrvatsko kulturno društvo Gradišće iz Petrovoga Sela, pjevački zbor Danica iz Bike, mišani jačkarni zbor Slavuj iz Hrvatskih Šic i zbor Rozmaring iz Gornjega Četara. Organizatorom je i ovput služilo sjajno vrime, priredba je bila dobro pohodjena i znamda svi nazočni bi mogli potvrditi da to je bio još jedan dan hrvatskoga ponosa u srcu Sambotela.

-Tiho-

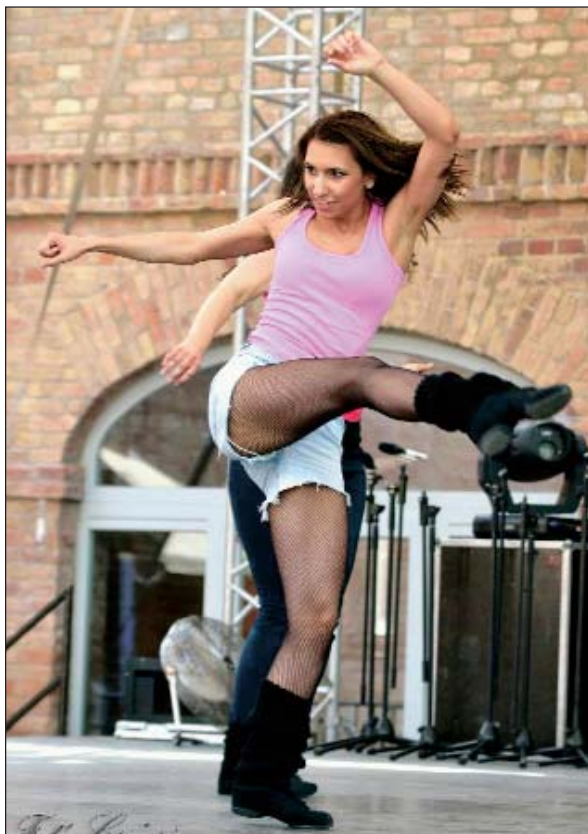

Kulturno-zabavni program su otvorili sambotelski jačkari zboru Djurdjice

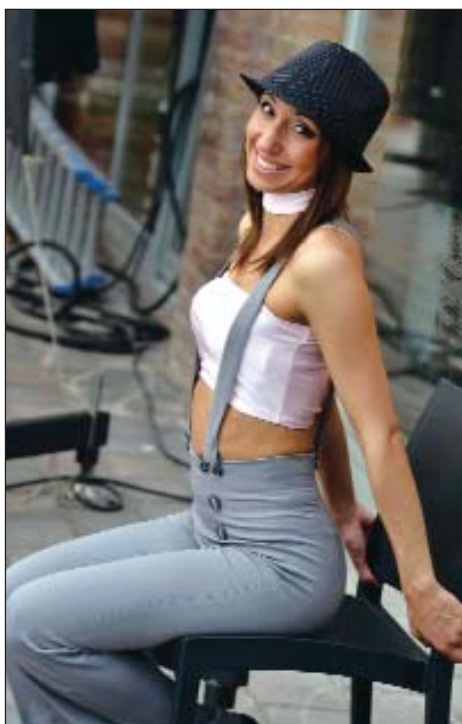
Na putu k umjetnosti

Greta Kolarić

Među mladim Hrvatima u Podravini – čiji broj vidljivo, nažalost, sve više pada – i dan-danas možemo naći mlade nadarene bisere koji samouki ili s pomoću nekog stručnjaka rade svoj posao ili hobi, a da možda nitko nije niti čuo za njih. Iako oni i ne rade za širu publiku, ipak zavređuju da ih motiviramo i na ovaj način i tako priznajemo njihovo znanje.

U ovome članku želim predstaviti mladu Lukoviščanku Gretu Kolarić koja ima 22 godine i studentica je Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu i za godinu dana će diplomirati kao fizioterapeutkinja. Već u

osnovnoj školi u Lukovišću ispostavila se njena izvrsna sposobnost za moderni ples jer je već u to doba nastupala sama na različitim predstavama. Bila je među prvim članovima čuvene moderne plesne skupine Dynamic Dance koju i danas vodi njena mama, nastavnica Biserka Brantner Kolarić, a od 2007. g. članovima spomenute skupine Greta podučava koreografije. Jedan od najvećih uspjeha postigla je u veljači 2010. g. kada je sa skupinom Dynamic Dance na maloregijskom natjecanju u Barči osvojila tri prve nagrade te nagradu publike. Počevši svoje studije u Pečuhu, priključila se radu jedne tamošnje plesne skupine, tzv. Eurodance u kojoj su pripazili na njezin talent za ples, a sada je glavni član aktivne plesne skupine za moderni ples, džez i privremenih šouplesova Sveučilišta. Ponosna je što je plesala na koncertima poznatih mađarskih zvijezda kao što su Viktor Király, Enikő Détár i Zoltán Bereczki, a

plesala je i na koncertima državne turneje road šoua trgovine Spar. Zahvaljujući svojoj dosadašnjoj karijeri, Greta Kolarić ima mnoštvo obožavatelja mladih plesačica u Podravini.

Tomislav Bunjevac

MALA
STRANICA

Izradila: Dijana Kovačić
iz Ficehaza

OSIJEK – Tamošnja Elektrotehnička i prometna škola provodi projekt Razmjene mladih pod nazivom Jedinstvo u različitosti: Baranja nas spaja, što ga podupire Europska komisija u okviru programa Mladi na djelu. Razmjena je uključila 24 mladih iz Mađarske i Hrvatske kojima je tijekom deset dana trajanja razmjene, od 27. lipnja do 6. srpnja 2012. godine, pružna prilika upoznavanja hrvatske Baranje i Osijeka. Omogućavanjem zajedničkih aktivnosti i poticanjem propitivanja sličnosti i razlika te zajedničkih vrijednosti, razmjena teži neformalnom i međukulturalnom učenju mladih. Mladi istražuju razlike u odnosu na Baranju s mađarske i hrvatske strane granice, a svoje doživljaje izražavaju kroz jezik, pismo, sliku i tjelesnu aktivnost. Mladi su u radionicama istraživali kako prostorna blizina uvjetuje jezično posuđivanje, hungarizme u hrvatskom jeziku, kroatizme u mađarskom jeziku te internacionalizme i anglicizme u oba jezika. Upoznali su se s iskustvom dvojezičnih ljudi i naučili pisati novo pismo – glagoljicu. Kako priroda Baranje potiče tjelesnu aktivnost, zdrav život i pustolovni duh, sudionici su sudjelovati u zajedničkoj vožnji biciklima i brodom, sportskim natjecanjima te zajedničkoj pripremi tradicionalnih jela. Sudionici Razmjene mladih bili su polaznici su osječke Elektrotehničke i prometne škole i pečuške Tehničke srednje škole „Károly Zipernowsky”, koja također obrazuje mlade u području elektrotehnike i računalstva. Premda suradnja ovih dviju škola traje još od 1968. godine, ovom razmjenom učenika strukovne škole partneri su željeli pridonijeti razvoju kakvoće ponuđenih aktivnosti za mlade uvodeći načine interkulturalnog i neformalnog učenja u školsko okruženje strukovnih škola. Mlade osobe koje su sudjelovale razmjeni organiziranoj u okviru programa Mladi na djelu, imaju pravo primiti potvrdu Youthpass koja prepoznaje neformalno učenje i iskustva stečena kroza sudjelovanje u projektima. Tom se potvrdom može službeno dokazati aktivno sudjelovanje u projektu. Mogu je rabiti prilikom prve prijave za posao te daljnjeg obrazovanja ili osposobljavanja. Za osobe koje rade s mladima/voditelji Youthpass je način korištenja europskog sustava vrednovanja i priznavanja rada s mladima. Istodobno potvrde pokazuju da su dvije spomenute škole organizirale aktivnost čiju je kakvoću provjerila nacionalna agencija programa Mladi na djelu, za što su ostvarili financijsku potporu Europske komisije.

IV. Međunarodni festival tamburaških orkestara u Kalači

*Orkestar Čabar
iz Baje*

Ove je godine 1. srpnja četvrti put organiziran Festival tamburaških orkestara u Kalači, u Gradskom kazalištu, u organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave i uz pomoć Kulturne udruge «Vizin». Ove je godine organiziranje Festivala bilo malo teže nego prijašnjih godina (nažalost, kriza se javlja na svakom polju, tako i na kulturnome), ali su se svi sudionici rado odazvali pozivu, pa su se posjetitelji Festivala ponovno (kao svake godine) mogli vratiti svojim kućama radosno, s lijepim uspomenama pri srcu. Kako uzrečica kaže „Dobar glas daleko se čuje“, tako je to bilo i ove godine, glas tamburaša se čuo i u kazališnoj dvorani, a potom i na trgu gdje se zaplesalo kolo.

Među uzvanicima bila je i gđa Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, koja je i otvorila Festival. Nakon njezinih pozdravnih riječi na pozornici su se nizali tamburaški sastavi iz raznih krajeva:

1. Tamburaški orkestar KUD-a „Koškani“ iz Koške, iz Hrvatske, koji je nastao kao proizvod dugotrajnog i izvrsnog rada „Škole tambure“. Orkestar spaja folklorne mo tive s koncertnim i drugim oblicima, te nastavlja čuvati hrvatske narodne pjesme i plesove,

*Generalna konzulica Ljiljana
Pancirov otvorila je Festival*

promičući i nove izraze u tamburaškoj glazbi, ali uvijek nastoji biti svojevrsna vjerodostojna veza između pučke glazbene tradicije i glazbenog izraza današnjice.

Osim izvornih napjeva, te plesova i šetanih kola, u repertoaru orkestra nalazi se i zabavna, te klasična i sakralna glazba, a jednako tako i popularne strane melodije, a izveli su: tamburaško kolo, travanjsko kolo, espag na can i hercegovački ples.

2. Orkestar Čabar iz Baje, koji je nedavno slavio svoju 25. godišnjicu. Prvenstveni cilj djelatnosti orkestra uvijek je bio (i jest) sakupljanje, prikazivanje i čuvanje narodnoga blaga, pogotovo glazbenog materijala Hrvata

*Tamburaški orkestar KUD-a
„Koškani“ iz Koške*

u Mađarskoj, a unutar toga s iznimnom važnošću na bunjevačkohrvatski materijal. Redoviti su sudionici na hrvatskim kulturnim manifestacijama u Bačkoj, a i šire. Od sakupljenoga glazbenog materijala izdali su kasetu, a sudjelovali su i na CD-u pod naslovom „Élő népzene“, gdje su predstavljali hrvatsku narodnu glazbu. Na Festivalu su izveli bunjevačkohrvatske melodije.

3. Tamburaški sastav „Srce bečarsko“ iz Velike, iz Hrvatske, koji djeluje tek dvije godine na prostorima Hrvatske. Do sada su nastupali na raznim festivalima i manifestacijama (više puta bili su gosti i u obližnjem Čavolju). U sastavu sviraju šestoro. Sviraju za folklorni ansambl KUD-a Šijaci iz Biškupaca, sviraju prvenstveno hrvatske tamburaške pjesme, a i zabavne kojima vesele publiku. Te su večeri izveli niz popularnih hrvatskih pjesama, s kojima su oduševili gledateljstvo.

4. Tamburaški sastav „Bekrije“ iz okolice Subotice, iz Vojvodine (Srbije), s radom je započeo zimi 2010. Nastupali su na bunjevačkim prelima, a od lani sviraju i na raznim zabavama. Lani na Dužijanci (žetvenoj svečanosti), predstavili su se publici dva puta, u „Bandašicinom kolu“ i na „Tamburaškoj

*Sudionici Ljetne škole
tambure u Orfju*

*Tamburaški sastav
„Srce bečarsko“ iz Velike*

Orkestar Vizin iz Pečuha

večeri". Publika ih je vidjela i na „Festivalu bunjevačkih pisama”. Sviraju pjesme raznih izvodača iz svih krajeva, te glazbu za ples. Te su večeri izveli niz vojvodanskih pjesama.

5. Orkestar Vizin iz Pečuha, koji svake godine nastupa na Festivalu malo i u uloji domaćina i koji je utemeljen još 80-ih godina pod vodstvom Antuša Vizina, harmonikaša rodnom iz Bačke. Prošle je godine Orkestar slavio 30. obljetnicu svog utemeljenja. Orkestar redovito prati pečuški folklorni ansambl „Tanac“, no često ga pozivaju i drugi ansambli, pjevački zborov u okolici. Te je večeri orkestar izveo podravske i pomoriške melodije.

6. Sudionici Ljetne škole tambure u Orfúu: Ove je godine prvi put u organizaciji Kulturne udruge «Vizin» organizirana ljetna škola tambure u Orfúu, pokraj Pečuha. Cilj je tabora bio da se tamburaši iz raznih krajeva zemlje upoznaju, sretnu, zajedno sviraju i uče. Ovdje su se okupili mladi tamburaši gotovo iz svih regija gdje žive Hrvati u Mađarskoj: iz Gradišća, Pomurja, Podravine, Baranje i Bačke.

Njih preko dvadesetero pet dana su marljivo vježbali sa svojim učiteljima. Grgom Kovačem, Zoltánom Vízváriem i Ivanom Draženovićem, kako bi se predstavili na Festivalu u Kalači, a izveli su melodije iz

hrvatskih krajeva Mađarske, te skladbu Tucin spletokol.

Nakon zadnje točke programa, unatoč velikoj vrućini, povelu se i kolo, te još nekoliko plesova na trgu ispred kazališta, kako bi se nakon susreta i razgovora posjetitelji i ljubitelji tamburaške glazbe razišli svojim kućama s još jednom lijepom uspomenom pri srcu i duši.

Naravno, Festival ne bi bio tako uspješan da nije bilo nekih koji su potpomogli njegovu ostvarenju, a to su: Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu, Samouprava grada Kalače, Fondacija «Sándor Wekerle», Fondacija za grad Kalaču (Kalocsa Városért Alapítvány), Városi Közművelődési Intézmények, Kalocsai Tűzoltóság, Bónusz Press, Budamobil-Cargo Kft., Fermix 2000 Kft., Kalocsai Fűszerpaprika Zrt., Selecta Bt., Pekara Seky, Kalo-Bau, Kaloplasztik Kft., Kaloméh, Volán Trans Kft.

Hvala svim posjetiteljima, pokroviteljima i svim izvodačima koji su sudjelovali na ovome IV. Međunarodnom festivalu tamburaških orkestara!

«Glazba je velika stvar jer pomaže svakome: ako se raduje, ako tuguje, ako je izgubio nekoga, svejedno je što se dogodilo, glazba liječi.»

Vesna Velin

PETROVO SELO – Sukladno odredbama Statuta Saveza Hrvata u Mađarskoj, predsjednik Joso Ostrogonac sazvaio je sjednicu Predsjedništva narečenog tijela, u nedjelju, 19. kolovoza, u 14 sati, u petrovoselsku Osnovnu školu s dvojezičnom nastavom. Za sastanak je predviđen ovaj dnevni red: Programi za jesen, prijateljski dogovor sa čelnicima Društva gradišćanskih Hrvata u Ugarskoj te ostala pitanja i prijedlozi. Potom članovi Predsjedništva sudjeluju na proslavi 60. obljetnice Hrvatskoga kulturnoga društva Gradišće.

MIŠLJEN – Tabor čuvanja običaja održava se u Mišljenu od 16. do 19. kolovoza u organizaciji mišljenskoga Folklornog ansambla „Gergely József”. Četverodnevna priredba organizirana je radi očuvanja mađarskih tradicijskih vrijednosti, kulture, njihova prenošenja te susreta s drugim kulturama. Program je financiran iz europskih fondova namijenjenih razvoju poljoprivrede u regijama. Niz radionica, izložaba, koncerata, učenja plesnih koraka, gastronomskih užitaka, nastupa folklornih društava iz Slovačke, Rusije, Finske, Belgije, s Cipra obilježavaju Tabor. U nedjelju, 19. kolovoza, na otvorenoj pozornici kod gradskog doma kulture gdje se održavaju programi, s početkom u 16 sati počinje nastup folklornih društava, među njima i pečuškoga KUD-a Tanac.

PEČUH – U sklopu I. međunarodnog folklornog festivala Déli Kapu, koji se u Pečuhu ostvaruje s potporom Gradske samouprave i traje od 17. do 19. kolovoza, na šetalištu ispred pečuške katedrale nastupa niz folklornih društava iz zemlje i inozemstva. Brojna društva iz Pečuha, Kapošvara, Sigeta, Bate, Balatonllelea, društva s Cipra, iz Belgije, Rusije, Finske, Slovačke... 18. kolovoza u program koji počinje u 19. sati i 30 minuta, među ostalima, nastupa pečuški KUD Tanac.

BAJA, LABIN – Izaslanstvo grada Baje od 16. do 17. kolovoza boravi u prijateljskom gradu Labinu u Hrvatskoj, povodom obilježavanja Dana grada Labina, koji se slavi 17. kolovoza u znak sjećanja na 17. kolovoza 1341. godine kada je donesen Statut grada Labina koji je bio na snazi punih 500 godina, a svake se godine obilježava nizom kulturnih, sportskih i zabavnih događanja. Tom će se prigodom 16. kolovoza u 19 sati u labinskome Malom kazalištu projektirati dokumentarni film „Twining towns Labin and Baja” (Prijateljski gradovi Labin i Baja), a 17. kolovoza u 20 sati u crkvi Svetog Stjepana bit će svečano otvorenje izložbe bajskog slikara Istvána Nemesa.

Tamburaški sastav „Bekrije”

info: facebook.com/60 lit skupa

Hrvatsko kulturno društvo Gradišće iz Petrovog Sela povodom proslave 60. obljetnice svojega postojanja srdačno poziva Vas i vaše prijatelje na jubilarnu priredbu **60 lit skupa**

18.08.2012.

Od 21h koncerti

Ritam Cafe **Plavi Orkestar Pax**

19.08.2012.

14.00 Misa uz pratnju Tamburaškog orkestra i zbora Pinkovca

15.30 Svečani program u kojem nastupaju: bivši i sadašnji članovi HKD Gradišća, Boglya Népzenei Együttes, Gencsapáti Hagymányörző Néptáncgyüttes, Gruppo Folkloristico Toma Toma, Medunarodni folklorni ansambl, Pjevački zbor Ljubičica, Tamburaški orkestar i zbor Pinkovac

18.30 Specijalitet Petrovog Sela: šudljice

20.00 Tamburaški saslav Kristali

21.00 United Folk Orchestra

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap, a vidéki területekre beruházó Európa

Velika skupina KUD-a „Marica” nastupila je na Danu sela u Kašadu

Dan sela u Kašadu

U Kašadu je 21. srpnja priređen Dan sela. Događanja su započeta u kasnim poslijepodnevним satima misom u mjesnoj crkvi koju je na mađarskom jeziku – uz pjevanje zadnje pjesme na hrvatskom: Zdravo, Djevo – služio bremenski svećenik koji se brine i o kašadskim vjernicima. Nakon mise slijedio je kulturni program gdje su nastupili: velika skupina salantskoga KUD-a „Marica” s bošnjačkim, slavonskim i bunjevačkim, šikloški Kármentő Ének- és Táncműhely s mađarskim te kašadski KUD Dola s podravske i mjesnim šokačkim plesovima. Nakon programa domaćini (mjesna samouprava) svakoga su ugostili večerom, a potom je slijedio bal uz Orkestar Badel.